

*Granskning av
årsredovisning
2013*
Marks kommun

Inger Andersson
Certifierad kommunal
revisor
Daniel Johansson
godkänd revisor

Mars 2014

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	6
3.1.1.4.	Bokslutsprognoser och utfall	6
3.1.2.	Balanskrav	7
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	7
3.1.3.1.	Mål för verksamheten	8
3.1.3.2.	Finansiella mål	9
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	9
3.2.	Rättvisande räkenskaper	10
3.2.1.	Resultaträkning	10
3.2.2.	Balansräkning	11
3.2.3.	Kassaflödesanalys	11
3.2.4.	Sammanställd redovisning	11
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	11

1. Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt **god redovisningssed**.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på **en ekonomi i balans** (KL 8:5 a-b). Resultatet för 2013 blev 87,3 mnkr. Vid avstämning mot balanskravet har korrekt realisationsvinster om 0,9 mnkr exkluderats. Resultat gentemot avstämning av balanskrav uppgår således till 86,4 mnkr. Kommunen har inget negativt resultat att återställa.

Vi bedömer att Marks kommun uppfyller de **finansiella målen** för god ekonomisk hushållning (*Hållbar ekonomi och finansiering*), såväl under det enskilda året 2013 som under en fyraårsperiod.

För Kommunfullmäktiges strategiska **verksamhetsmål**:

- Hållbara förutsättningar för boende och företagsamhet
- Trygghet vid behov av omsorg och stöd i vardagen

ges bedömningen uppfyllda, medan

- Goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar
- Hållbar personalförsörjning

ges en sammanfattande bedömning om att målen är delvis uppfyllda.

Med ledning av vad som anges i årsredovisningen har vi ingen avvikande uppfattning.

Det pågår ett arbete med att utveckla de verksamhetsmässiga målen till att bli s.k. SMARTA mål. Vi ser positivt på detta och förutsätter att det då sker en tydligare koppling mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekter.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inklusive drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten omfattas inte av denna granskning.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens kommunledningskontor. Granskningen har delvis utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2014-02-28 och 2014-03-13. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2014-03-26.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef, redovisningschef, sektorchef och administrativ chef i Marks kommun.

2.3. Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningsledning
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att uppgifterna i årsredovisningen till övervägande del överensstämmer med kraven i KRL.

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Förvaltningsberättelsen saknar en samlad utvärdering av kommunens ekonomiska ställning (KRL 4:5).

Vi bedömer dock att den ekonomiska översikten ger en god bild av Marks kommuns finansiella ställning, resultat och utveckling. Olika nyckeltal och ekonomiska begrepp redovisas på ett informativt och lättillgängligt sätt. Redovisningen utgår ifrån den s k RK-modellen (resultat – kapacitet och risk – kontroll) och redovisas över en fyraårsperiod, vilket ger en bra bild av utvecklingen. "Marks kommun, 10 år i sammandrag" ger än mer en bild av kommunens ekonomiska utveckling.

Vi vill lyfta fram några väsentliga nyckeltal. Soliditeten, exklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998 uppgår till 76,6 %. Det är en förbättring om 1,2 %-enheter gentemot föregående bokslut. Inkluderas pensionsåtagande intjänade före 1998 (upptagna som ansvarsförbindelse) är soliditeten 29,2 %. En ökning om 1,6 %-enheter sedan föregående bokslut.

Nettokostnaderna har ökat med 2,5 %. Noterbart är att kommunen under året erhållit återbetalning från AFA med 31,1 mnkr. 2012 erhöles en återbetalning om 32,3 mnkr. Verksamhetens nettokostnader visade totalt sett ett budgetöverskott om drygt 66 mnkr. Förutom ovanstående AFA-medel så redovisar nämnderna ett överskott om drygt 33 mnkr. 2012 var motsvarande siffra 18,4 mnkr medan nämnderna året dessförinnan (2011) redovisade ett underskott om drygt 40 mnkr. Vidtagna besparings- och effektivitetsåtgärder har således givit resultat. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 4,3 %. Den stora ökningen är till stor del en följd av att kommunen erhållit 17,3 mnkr i LSS-utjämningsbidrag. Tidigare år har Marks kommun betalat till systemet.

Händelser av väsentlig betydelse

Årsredovisningen inleds med ett antal punkter avseende "Året som gått".

Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen saknar i princip beskrivning avseende förväntad utveckling. Kommentar avseende hur förändringar i det nya det skatteutjämningsystemet påverkar Marks kommun saknas helt.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Sjukfrånvaron har fortsatt öka med 0,6 %-enheter sedan föregående år och uppgår nu till 5,9 %. Målet om ett sjuktal om högst 4 % uppnås således inte. Även långtidssjukfrånvaron har fortsatt ökat något och uppgår till 41 % av den totala sjukfrånvaron

Gemensam förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redogörs för en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar lämnas om ekonomi och verksamhet i koncernföretag i enlighet med RKR 8.2.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen upplyses om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1. I den ekonomiska översikten lämnas upplysningar och värdering avseende kommunens pensionsförpliktelser. Ytterligare upplysningar lämnas i not till balansräkningen.

Vi rekommenderar att upplysningar avseende pensionsförpliktelser redovisas mer samlat för att säkerställa att kraven i RKR 2:1, 7:1 och 17 uppfylls.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av fullmäktiges mål och uppdrag.

Fullmäktige har beslutat om ett antal grunduppdrag för de olika huvudverksamheterna. Nämnder och styrelser bedömning är att de flesta av grunduppdragen uppfyllts helt eller i hög grad.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Nedan redovisas investeringsbudget, prognos och utnyttjande under de senaste åren.

År	Budget	Utnyttjande delår	Prognos delår	Verkligt utfall
2010	99,6 mnkr	36,7 mnkr (37%)	85,1 mnkr (85%)	77,4 mnkr (76%)
2011	138,6 mnkr	43,2 mnkr (31%)	105,6 mnkr (76%)	77 mnkr (56%)
2012	116,8 mnkr*	49,9 mnkr (41%)	90,6 mnkr (76%)	85,5 mnkr (73%)
2013	172,7 mnkr	39,2 mnkr (23 %)	134,4 mnkr (78 %)	99,2 mnkr (57 %)

*I delår 119,6 mnkr

Tabellen visar på fortsatta svårigheter med att uppnå beslutad investeringsvolym. 2013 avviker kommunen betydligt även gentemot den prognos som lämnades i samband med delårsrapporten.

Investeringsredovisningen är kommenterad.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Driftredovisningen är kommenterad avseende respektive nämnds budgetavvikelse.

3.1.1.4. Bokslutsprognoser och utfall

Marks kommun har redovisat tre bokslutsprognoser baserade på april, augusti (delårsrapport) samt oktober månads redovisning

Bedömning och iakttagelser

I tabellen nedan visas nämndernas budget, utfall, avvikelse samt prognostiserad avvikelse vid de olika prognostillfällena.

Driftredovisning per nämnd mnr	Reviderad		Avvikelse	Prognos	Prognos	Prognos
	Budget	Utfall	Bokslut	April	Aug	Okt
Fullmäktige, partistöd, revisionen	4,8	4,4	0,4	0,0	0,1	0,2
Kommunstyrelsen	102,9	91,4	11,5	0,8	3,2	6,2
Barn- och utbildningsnämnden	712,0	705,6	6,4	0,7	0,9	3,5
Kultur- och fritidsnämnden	66,7	65,9	0,8	0,1	0,6	0,7
Miljönämnden	7,0	7,1	-0,1	0,0	-0,3	0,0
Plan- och byggnadsnämnden	9,3	8,4	0,9	0,0	0,4	0,6
Samrehabsnämnden	24,2	23,6	0,6	0,1	0,5	0,6
Socialnämnden	644,2	637,7	6,5	-9,0	-5,0	-3,0
Teknik- och servicenämnden	48,0	42,3	5,7	0,2	1,1	1,6
Valnämnden	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	2,2	1,8	0,4	0,0	0,0	0,0
Summa nämnderna	1 621,4	1 588,3	33,1	-7,1	1,5	10,4

Efter april månad prognostiserades ett underskott om netto 7 mnkr. Socialnämnden svarade för ett underskott om 9 mnkr. Samtliga övriga nämnder prognostiserade ett mindre överskott alternativt ett 0-resulat. Vid delårsbokslutet uppgick nämndernas samlade prognostiserade resultat till 1,5 mnkr. Främsta orsakerna var att Socialnämndens underskott minskat till 5 mnkr och att Kommunstyrelsen redovisade en positiv budgetavvikelse om 3,2 mnkr.

Socialnämndens minskade underskott var företrädesvis en följd av färre placeringar inom Individ- och familjeomsorg, lägre lönekostnader under sommaren, sänkning

av ersättningsnivån för personlig assistens samt att ersättning från Migrationsverket för placeringar blev högre än beräknat.

Kommunstyrelsens budgetöverskott uppgavs vara en följd av fastighetsförsäljning om 1,5 mnkr samt vakanta tjänster.

Övriga nämnder redovisade i augusti i princip oförändrad prognos gentemot april. Under året har Teknik- och servicenämnden – efter beslut i fullmäktige – fått ramhöjning om 6 mnkr (ackumulerat resultat från tidigare år). Tilläggen avser beläggningsunderhåll om 5 mnkr och iordningställande av Fritsla stationsområde med 1 mnkr.

I vår granskningsrapport avseende delårsrapporten angav vi att vi uppfattade en fortsatt förbättrad stabilitet i den ekonomiska uppföljningen. Vidare att det sågs som angeläget att Socialnämnden fortsatte vidtaga åtgärder för att komma i ekonomisk balans.

När vi sedan ser oktobersiffrorna så är Socialnämnden fortsatt i rätt riktning och anger en prognos om minus 3 mnkr. I bokslutet hade detta utvecklats till ett positivt resultat om 6,5 mnkr. Orsak till den stora skillnaden tycks vara en allmän försiktighet i tidigare prognoser samt att det rätt stor osäkerhet avseende intäkter från Migrationsverket.

Även Barn- och utbildningsnämnden och Teknik- och servicenämnden visar på större överskott gentemot oktoberprognosen – nästan 3 mnkr respektive drygt 4 mnkr. Störst skillnad visar dock Kommunstyrelsen. En ökning om 5,3 mnkr.

I årsredovisningen finns ett avsnitt ”Jämförelse med prognos i delårsrapporten”. Det torde vara av intresse att rent allmänt utröna vad de stora skillnaderna mellan prognoserna består i och hur få mer tillförlitliga prognoser framöver. Rent allmänt så kan skillnad på 23 mnkr i prognostiserat utfall under årets två sista månader tyda på bristande kontroll.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av att balanskravet har uppfyllts.

Resultatet för 2013 blev 87,7 mnkr. Vid avstämning mot balanskravet skall realisationsvinster om 0,9 mnkr exkluderas, varför resultat gentemot avstämning av balanskrav uppgår till 86,8 mnkr. Kommunen har inget tidigare negativt resultat att återställa.

Marks kommun har fattat beslut om införande av resultatutjämningsreserv. I och med årets avsättning har kommunens beslut om högsta tillåtna avsättning uppnåtts.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har november 2009, § 167, beslutat om vision och mål för Marks kommun. Dokumentet står som grund för Mål- och resultatplan 2013-2016.

Det skall dock tilläggas att målen ska vara uppfyllda 2014. För att nå det övergripande målet finns fem strategiska mål. För vart och ett av dess finns ett antal framgångsfaktorer, vilka mäts med indikatorer/ nyckeltal.

3.1.3.1. Mål för verksamheten

Fyra av fullmäktiges mål kan ses som god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv:

- Hållbara förutsättningar för boende och företagsamhet
- Goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar
- Trygghet vid behov av omsorg och stöd i vardagen
- Hållbar personalförsörjning

Förvaltningsberättelsen innehåller ett avsnitt benämnt "Uppföljning av mål och uppdrag". Här anges att Kommunstyrelsens samlade bild är att "Hållbara förutsättningar för boende och företagsamhet" samt "Trygghet vid behov av omsorg och stöd i vardagen" är uppfyllda medan "Goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar" samt "Hållbar personalförsörjning" har uppfyllts delvis.

Bedömning och iakttagelser

Nedan har vi gjort en sammanställning avseende uppföljning av framgångsfaktorer för respektive strategiskt mål. Inom parentes anges måluppfyllelsegrad från årsredovisning 2012 och 2011. Noterbart är att antal mål minskat gentemot föregående år.

Målområde	Uppfylls	Uppfylls delvis	Uppfylls ej	Ej mätbart	Summa
Hållbara förutsättningar för boende och företagsamhet	4 (3 <u>0</u> 2)	1 (6 <u>0</u> 5)	1 (1 <u>0</u> 2)	0 (0 <u>0</u> 1)	6 (10 <u>0</u> 10)
Goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar	2 (1 <u>0</u> 0)	2 (2 <u>0</u> 1)	0 (2 <u>0</u> 3)	0 (0 <u>0</u> 1)	4 (5 <u>0</u> 5)
Trygghet vid behov av omsorg och stöd i vardagen	2 (2 <u>0</u> 0)	0 (3 <u>0</u> 6)	1 (1 <u>0</u> 0)	0 (0 <u>0</u> 0)	3 (6 <u>0</u> 6)
Hållbar personalförsörjning	2 (2 <u>0</u> 2)	0 (1 <u>0</u> 1)	1 (0 <u>0</u> 0)	0 (0 <u>0</u> 0)	3 (3 <u>0</u> 3)
Totalt	10 (8 <u>0</u> 4)	3 (12 <u>0</u> 13)	3 (4 <u>0</u> 5)	0 (0 <u>0</u> 2)	16(24<u>0</u>24)

Ovanstående tabell understryker den sammanfattande bild som Kommunstyrelsen ger. Med ledning av vad som anges i årsredovisningen har vi ingen avvikande uppfattning avseende måluppfyllelse. Vi kan notera att antal uppfyllda mål ökat. Vi efterfrågar dock kommentarer kring vilka åtgärder som ska vidtas för att de strategiska målen ska vara uppnådda 2014. De framgångsfaktorer vi ser som särskilt angelägna här är "Andel elever i grundskolan som uppnått kravnivån i alla ämnen" som endast uppgår till 73 % och "Friska medarbetare" med ett mål om sjukfrånvaro mindre än 4 %. Sjukfrånvaron har istället ökat och uppgår nu till 5,9 %.

I årsredovisningen anges att ett arbete pågår med att ta fram förslag till ny vision och mål för mandatperioden 2015 – 2108. Ambitionen är att de nya målen ska vara SMARTA, d.v.s. specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidssatta. Målen ska därmed ge bättre förutsättningar för styrning och uppföljning som tydligt speglar verksamhetens resultat. Vi ser mycket positivt på detta arbete.

3.1.3.2. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts av fullmäktige i Mål och resultatplan 2013-2016. Samtliga mål ska ses som ett snitt över en fyraårsperiod.

Finansiella mål, fastställda av fullmäktige i mål- och resultatplan 2013-2016	Utfall 2013	Måluppfyllelse Kommunstyrelsens bedömning
Resultatet ska uppgå till minst 1 % av skatteintäkter, utjämning och finansnetto.	Skatter, utjämningsbidrag och finansnetto uppgår till 1 663,6 mnkr. 1 % kräver ett resultat om 16,6 mnkr. Årets resultat uppgår till 87,3 mnkr, d.v.s. 5,3 %. För fyraårsperioden 2010-2013 uppgår resultatet till 3,1 %.	Målet uppnås.
Investeringar ska finansieras med summan av resultat och avskrivningar.	Årets investeringar uppgår till 99,2 mnkr. Avskrivningarna är 56,2 mnkr och årets resultat 87,3 mnkr, d.v.s. ett totalt utrymme om 143,5 mnkr. Således en positiv differens om 44,3 mnkr. För fyraårsperioden 2010-2013 uppgår självfinansieringsgraden till 124 %.	Målet uppnås.
Skattesatsen ska vara oförändrad	Skattesatsen är oförändrad.	Målet uppnås.

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i Kommunstyrelsens bedömning att för såväl det enskilda året 2013 som över en fyraårsperiod bakåt i tiden så uppnås samtliga tre finansiella mål.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

I årsredovisningen finns ett avsnitt benämnt "Verksamhetsberättelse". Här redogörs för respektive nämnd/styrelse och bolags uppgift, årets verksamhet och sammandrag av ekonomin.

Under förvaltningsberättelsens rubrik "Verksamhetsuppföljning" finns ett särskilt avsnitt "Grunduppdrag för huvudverksamheterna". Här framgår hur nämnder och styrelser bedömt hur de uppfyllt sina uppdrag. Kommunstyrelsen har tagit del av nämnders och styrelsers bedömning och "...noterar att de flesta huvudverksamheter uppfyllts helt eller i hög grad." Nedanstående uppdrag uppges dock endast vara delvis uppfyllda:

- Bostadsförsörjning
- Gator, vägar och parker
- Lokalförsörjning för industri och serviceföretag
- Vatten- och avloppsförsörjning
- Överförmyndarverksamhet

Ovanstående är en förbättring gentemot föregående år. Det skall dock tilläggas att det inte finns någon "opartisk redovisning" utan är respektive nämns egen uppfattning.

Med ledning av vad som anges i årsredovisningen har vi ingen avvikande uppfattning.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan följer några iakttagelser kring bokslut 2013.

- Skatter och fastighetsavgift har beräknats enligt gällande prognos per december från Sveriges kommuner och landsting. Slutavräkningar avseende skatteintäkter påverkar årets resultat positivt med 7,8 mnkr. Gentemot budget är det dock en negativ avvikelse om 4,7 mnkr.
- Under året har kommunen erhållit återbetalning från AFA om 31,3 mnkr. Återbetalningen avser försäkringspremier inbetalda 2005 och 2006. Posten är korrekt redovisad som en jämförelsestörande post.

- Kommunstyrelsen har i samband med bokslutet gett ett driftbidrag till VA-verksamheten för att täcka underskottet om 2,1 mnkr.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckligt med noter. Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar. Noter finns i tillräcklig omfattning. Kassaflödesanalysen överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Konsolideringen av underliggande enheter har beskrivits på ett korrekt sätt. Vi bedömer att uppgifterna i koncernenheternas resultat- och balansräkningar har överförts korrekt till koncernredovisningen. Elimineringar har skett av interna poster. Bolagens redovisningsprinciper har inte anpassats till kommunens. Vi bedömer dock att dessa inte har någon väsentlig påverkan på redovisningen.

Sammanhållen förvaltningsberättelse i enlighet med RKR 8.2 bör upprättas.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Under rubriken "Tillämpade redovisningsprinciper" anges att Marks kommun i allt väsentligt följer regelverket avseende KRL och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Avsteg som anges är att kommunen beträffande leasingavtal tillämpar en något förenklad redovisning gentemot vad som anges i rekommendationen. Vidare sker bokföring av löner enligt kontantprincipen, vilket innebär att arbetad, men inte utbetald övertid och fyllnadstid samt timlöner december månad redovisas som en kostnad i januari påföljande år. Motsvarande gäller för vissa ledighetsuttag.

Vi bedömer att Marks kommun i stort följer vad som anges i KRL och RKR´s rekommendationer samt i övrigt kan betraktas som god redovisningssed.

I flera fall kräver RKR´s rekommendationer ett antal tilläggsupplysningar. En del av de upplysningar som krävs återfinns i förvaltningsberättelsen alternativt bland redovisningsprinciper. För att underlätta för en extern läsare rekommenderar vi att tilläggsupplysningar anges i anslutning till de finansiella rapporterna. Detta är

speciellt märkbart när det gäller redovisning av pensioner (RKR 2.1, RKR 7.1, RKR 17).

Vår samlade bedömning är att årsredovisningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över resultat och ställning.

2014-03-20

Inger Andersson
Projektledare

Fredrik Carlsson
Uppdragsledare